

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”

РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНА РОБОТА «РОЗРОБКА СИНТАКСИЧНОГО АНАЛІЗАТОРА»

Виконав: Ковкін В.В.
Студент групи КВ-22

Перевірив(ла): _____

Київ-2025

Мета розрахунково-графічної роботи

Метою розрахунково-графічної роботи «Розробка синтаксисного аналізатора» є засвоєння теоретичного матеріалу та набуття практичного досвіду і практичних навичок розробки синтаксичних аналізаторів (парсерів).

Постановка задачі

1. Розробити програму синтаксичного аналізатора (СА) для підмножини мови програмування SIGNAL згідно граматики за варіантом.

2. Програма має забезпечувати наступне:

- читання рядка лексем та таблиць, згенерованих лексичним аналізатором, який було розроблено в лабораторній роботі «Розробка лексичного аналізатора»;
- синтаксичний аналіз (розбір) програми, поданої рядком лексем (алгоритм синтаксичного аналізатора вибирається за варіантом);
- побудову дерева розбору;
- формування таблиць ідентифікаторів та різних констант з повною інформацією, необхідною для генерування коду;
- формування лістингу вхідної програми з повідомленнями про

Варіант №10

Граматика за варіантом:

1. <signal-program> --> <program>
 2. <program> --> PROGRAM <procedure-identifier> ;
- <block> ;
3. <block> --> <declarations> BEGIN <statements-list> END
 4. <statements-list> --> <empty>
 5. <declarations> --> <procedure-declarations>
 6. <procedure-declarations> --> <procedure> <procedure-declarations> |
- <empty>
7. <procedure> --> PROCEDURE <procedure-identifier><parameters-list> ;
 8. <parameters-list> --> (<declarations-list>) |
- <empty>
9. <declarations-list> --> <declaration><declarations-list> |
- <empty>
10. <declaration> --><variable-identifier><identifiers-list>:<attribute><attributes-list> ;
 11. <identifiers-list> --> , <variable-identifier>
- <identifiers-list> |
- <empty>
12. <attributes-list> --> <attribute> <attributes-list> |
- <empty>
13. <attribute> --> SIGNAL |
- COMPLEX |
- INTEGER |
- FLOAT | BLOCKFLOAT | EXT
14. <variable-identifier> --> <identifier>
 15. <procedure-identifier> --> <identifier>
 16. <identifier> --> <letter><string>
 17. <string> --> <letter><string> |
- <digit><string> |
- <empty>
18. <digit> --> 0 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9
 19. <letter> --> A | B | C | D | ... | Z

Код програми

Parser.cpp

```
#include "parser.h"
```

```
Parser::Parser(const LexemString &Lexem_String, const Tables &tables)
    : lexems(Lexem_String), tables(tables), i(0)
{

}
```

```
Tree *Parser::generate_tree(){
    SCN();
    Tree *result_tree = new Tree(signal_program());
    return result_tree;
}
```

```
void Parser::SCN(){
    if(i < static_cast<int>(lexems.get().size())){
        TS = lexems.get()[i++];
    }
}
```

```
Node* Parser::signal_program(){
    Node *signal_program = new Node("<signal-program>");
    signal_program->add_child(program());
    return signal_program;
}
```

```
Node* Parser::program(){
    Node *program = new Node("<program>");

    if(TS.code != tables.Keywords.get("PROGRAM")){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Program should start with
'PROGRAM' keyword");
        program->add_child(new Node("<error>"));
    } else {
        program->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
    SCN();
    program->add_child(procedure_identifier());
}
```

```

if(program->get_children().size() == 0){
    errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected program identifier");
    program->add_child(new Node("<error>"));
}
SCN();
if(TS.code != tables.Delimiters.get(";")){
    errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected ';' after program
identifier");
    program->add_child(new Node("<error>"));
    return program;
} else {
    program->add_child(new Node(TS.Lexem));
}
SCN();
program->add_child(block());

SCN();
if(TS.code != tables.Delimiters.get(";")){
    errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected ';' after the block");
    program->add_child(new Node("<error>"));
} else {
    program->add_child(new Node(TS.Lexem));
}
return program;
}

```

```

Node *Parser::identifier(){
    Node* identifier = new Node("<identifier>");
    if(TS.code != tables.Identifiers.get(TS.Lexem)){
        return nullptr;
    }

    identifier->add_child(new Node(TS.Lexem));
    return identifier;
}

```

```

Node *Parser::block(){
    Node *block = new Node("<block>");
    block->add_child(declarations());
    if(TS.code != tables.Keywords.get("BEGIN")){

```

```

        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected 'BEGIN' keyword");
        block->add_child(new Node("<error>"));
        return block;
    } else {
        block->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
    SCN();
    block->add_child(statements_list());
    if(TS.code != tables.Keywords.get("END")){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected 'END' keyword");
        block->add_child(new Node("<error>"));
    } else {
        block->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
    return block;
}

```

```

Node *Parser::declarations(){
    Node* declarations = new Node("<declarations>");
    declarations->add_child(procedure_declarations());
    return declarations;
}

```

```

Node *Parser::procedure_declarations() {
    Node *procedure_declarations_node = new Node ("<procedure_declarations>");
    if(TS.code == tables.Keywords.get("BEGIN")){
        procedure_declarations_node->add_child(empty());
        return procedure_declarations_node;
    }
    procedure_declarations_node->add_child(procedure());
    while(TS.code == tables.Delimiters.get(";")){
        SCN();
        if(TS.code != tables.Keywords.get("BEGIN")){
            procedure_declarations_node->add_child(procedure());
        }
    }
    return procedure_declarations_node;
}

```

```

Node *Parser::procedure(){

```

```

Node *procedure_node = new Node("<procedure>");
if(TS.code != tables.Keywords.get("PROCEDURE")){
    errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected 'PROCEDURE' keyword");
    procedure_node->add_child(new Node("<error>"));
    return procedure_node;
} else {
    procedure_node->add_child(new Node(TS.Lexem));
}
SCN();
procedure_node->add_child(procedure_identifier());
SCN();
procedure_node->add_child(parameters_list());
if(TS.code != tables.Delimiters.get(";")){
    errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected ending ';' after
procedure declaration");
    procedure_node->add_child(new Node("<error>"));
} else {
    procedure_node->add_child(new Node(";"));
}
return procedure_node;
}

```

```

Node *Parser::parameters_list(){
    Node *parameters_list_node = new Node("<parameters-list>");
    if(TS.code != tables.Delimiters.get("(")){
        parameters_list_node->add_child(empty());
        return parameters_list_node;
    } else {
        parameters_list_node->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
    SCN();
    parameters_list_node->add_child(declarations_list());
    if(TS.code != tables.Delimiters.get(")")){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected '(' after parameters
list");
        parameters_list_node->add_child(new Node("<error>"));
    } else {
        parameters_list_node->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
    SCN();
}

```

```

    return parameters_list_node;
}

```

```

Node *Parser::declarations_list(){
    Node *declaration_list_node = new Node("<declarations-list>");
    if(TS.code == tables.Delimiters.get("")){
        declaration_list_node->add_child(empty());
        return declaration_list_node;
    }
    declaration_list_node->add_child(declaration());
    while(TS.code == tables.Delimiters.get(";")){
        SCN();
        if(TS.code != tables.Delimiters.get("")){
            declaration_list_node->add_child(declaration());
        }
    }
    return declaration_list_node;
}

```

```

Node *Parser::declaration(){
    Node *declaration_node = new Node("<declaration>");
    declaration_node->add_child(variable_identifier());
    SCN();
    if(TS.code == tables.Delimiters.get(",")){
        declaration_node->add_child(identifiers_list());
    }
    if(TS.code != tables.Delimiters.get(":")){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected ':' between variables
identifiers and attributes");
        declaration_node->add_child(new Node("<error>"));
        return declaration_node;
    } else {
        declaration_node->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
    SCN();
    declaration_node->add_child(attribute());
    SCN();
    if(TS.code == tables.Delimiters.get(",")){
        declaration_node->add_child(attributes_list());
    }
}

```



```

    if(TS.code != tables.Delimiters.get(";")){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Expected ';' in the end of
declaration");
        declaration_node->add_child(new Node("<error>"));
        return declaration_node;
    } else {
        declaration_node->add_child(new Node (TS.Lexem));
    }
    return declaration_node;
}

```

```

Node *Parser::identifiers_list(){
    Node *identifiers_list = new Node ("<identifiers-list>");
    while(TS.code == tables.Delimiters.get(",")){
        identifiers_list->add_child(new Node(TS.Lexem));
        SCN();
        identifiers_list->add_child(variable_identifier());
        SCN();
    }
    return identifiers_list;
}

```

```

Node *Parser::variable_identifier(){
    Node* variable_identifier_node = new Node ("<variable-identifier>");
    Node *identifier_node = identifier();
    if(identifier_node == nullptr){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Variable identifier is expected
to be an identifier");
        variable_identifier_node->add_child(new Node("<error>"));
        return variable_identifier_node;
    } else {
        variable_identifier_node->add_child(identifier_node);
    }
    return variable_identifier_node;
}

```

```

Node *Parser::attributes_list(){
    Node *attributes_list = new Node ("<attributes-list>");
    while(TS.code == tables.Delimiters.get(",")){
        attributes_list->add_child(new Node(TS.Lexem));
    }
}

```

```

        SCN();
        attributes_list->add_child(attribute());
        SCN();
    }
    return attributes_list;
}

Node *Parser::attribute(){
    Node* attribute_node = new Node("<attribute>");
    Node *identifier_node = identifier();
    if(identifier_node == nullptr || TS.code > 1006){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Attribute name is expected to
be type");
        attribute_node->add_child(new Node("<error>"));
        return attribute_node;
    } else {
        attribute_node->add_child(identifier_node);
    }
    return attribute_node;
}

Node *Parser::procedure_identifier(){
    Node *procedure_identifier = new Node("<procedure-identifier>");
    Node *identifier_node = identifier();
    if(identifier_node == nullptr){
        errorLogger.logError("Parser", TS.nline, TS.ncol, "Procedure identifier is
expected to be an identifier");
        procedure_identifier->add_child(new Node("<error>"));
    } else {
        procedure_identifier->add_child(identifier_node);
    }
    return procedure_identifier;
}

Node *Parser::statements_list(){
    Node *statements_list_node = new Node("<statements-list>");
    statements_list_node->add_child(empty());
    return statements_list_node;
}

```

```

Node *Parser::empty(){
    Node *empty = new Node("<empty>");
    return empty;
}

```

Parser.h

```

#include "LexemString.h"
#include "tree.h"
#include <vector>
#include "Table.h"
#include "Error.h"

class Parser{
private:
    Lexem TS;
    const LexemString& lexems;
    const Tables &tables;
    int i;
public:
    Parser(const LexemString &Lexem_String, const Tables &tables);
    void SCN();
    Tree *generate_tree();
    Node *signal_program();
    Node *program();
    Node *procedure_identifier();
    Node *block();
    Node *declarations();
    Node *statements_list();
    Node *empty();
    Node *procedure_declarations();
    Node *procedure();
    Node *parameters_list();
    Node *declarations_list();
    Node *declaration();
    Node *variable_identifier();
    Node *identifiers_list();
    Node *attribute();
    Node *attributes_list();
    Node *identifier();
};

```

Tree.cpp

```
#include "tree.h"
#include <iostream>

Tree::Tree(Node *root_node)
:root(root_node)
{}

std::string Node::get_value() const {
    return value;
}

void Node::add_child(Node *newNode){
    if(newNode != nullptr){
        children.push_back(newNode);
    }
}

Node::Node(std::string new_value){
    value = new_value;
}

void Node::set_value(std::string new_value){
    value = new_value;
}

const std::vector<Node *> &Node::get_children() const {
    return children;
}

void output_tree_recursive(Node *root, std::string prefix = "", bool isLast = false){
    std::cout << prefix;

    std::cout << (!isLast ? "├—" : "└—" );
    prefix += isLast ? "    " : "│  ";

    std::cout << root->get_value() << std::endl;
    std::vector<Node *> children = root->get_children();
    int children_N = static_cast<int>(children.size());
    for(int i = 0; i < children_N; i++){
```

```

        output_tree_recursive(children[i], prefix, i >= children_N);
    }
}

void Tree::output_tree(){
    output_tree_recursive(root);
}

```

Tree.h

```

#include <vector>
#include <string>

class Node{
    std::vector<Node*> children;
    std::string value;
public:
    Node(std::string new_value);
    void add_child(Node *newNode);
    void set_value(std::string new_value);
    std::string get_value() const;
    const std::vector<Node*> &get_children() const;
};

class Tree{
    Node* root;
public:
    Tree(Node *root_node);

    void output_tree();
};

```

main.cpp

```

#include <iostream>
#include <fstream>
#include <error.h>
#include "Lexer.h"
#include "Table.h"
#include "Attributes.h"
#include "LexemString.h"
#include "parser.h"
#include "Error.h"

```

```

int main(int argc, char** argv){

    if(argc != 2){
        std::cerr << "Compilation error: Path of file is required!";
        return 1;
    }

    std::string Test = argv[1];
    Tables LexTable;
    Attributes attributes;
    Lexer lexer(LexTable, attributes);
    lexer.scan(Test);
    LexemString scan_result = lexer.GetScanResult();
    scan_result.Output();
    LexTable.OutputAllTables();
    Parser parser(scan_result, LexTable);
    parser.generate_tree()->output_tree();
    errorLogger.printErrors();

}

```

Тести

1. truetest1.txt містить граматично правильний код з усіма можливими варіантами оголошення функцій. А саме, PROC1 має оголошені procedure-declarations, PROC2 не має оголошених procedure-declarations, PROC3 має пустий declarations-list, PROC4 має декілька declaration всередині declaration-list

```
1  PROGRAM TEST1 ;
2
3  PROCEDURE PROC1 (
4  |    VAR1, VAR2, VAR3: BLOCKFLOAT, SIGNAL, INTEGER;
5  |);
6  PROCEDURE PROC2;
7  PROCEDURE PROC3 (
8  |);
9
10 PROCEDURE PROC4 (
11 |    VAR6, VAR7, VAR8: BLOCKFLOAT, SIGNAL, INTEGER;
12 |    VAR11, VAR12: SIGNAL, EXT;
13 |);
14
15 BEGIN
16 END ;
```

Сформований рядок лексем:

• vlad@vlad-VirtualBox:~/kpi/opt/Parser\$./parser trueTest1.txt

Lexem String:

Line	Column	Code	Lexem
1	2	401	PROGRAM
1	10	1007	TEST1
1	16	0	;
3	1	404	PROCEDURE
3	11	1008	PROC1
3	17	3	(
4	5	1009	VAR1
4	9	1	,
4	11	1010	VAR2
4	15	1	,
4	17	1011	VAR3
4	21	2	:
4	23	1005	BLOCKFLOAT
4	33	1	,
4	35	1001	SIGNAL
4	41	1	,
4	43	1003	INTEGER
4	50	0	;
5	1	4)
5	2	0	;
6	1	404	PROCEDURE
6	11	1012	PROC2
6	16	0	;
7	1	404	PROCEDURE
7	11	1013	PROC3
7	17	3	(
8	1	4)
8	2	0	;
10	1	404	PROCEDURE
10	11	1014	PROC4
10	17	3	(
11	5	1015	VAR6
11	9	1	,
11	11	1016	VAR7
11	15	1	,
11	17	1017	VAR8
11	21	2	:
11	23	1005	BLOCKFLOAT
11	33	1	,
11	35	1001	SIGNAL
11	41	1	,
11	43	1003	INTEGER
11	50	0	;
12	5	1018	VAR11
12	10	1	,

12	12	1019	VAR12
12	17	2	:
12	19	1001	SIGNAL
12	25	1	,
12	27	1006	EXT
12	30	0	;
13	1	4)
13	2	0	;
15	1	402	BEGIN
16	1	403	END
16	5	0	;

Інформаційні таблиці:

Informational tables:

Keywords:

Identifier	Code
PROGRAM	401
BEGIN	402
END	403
PROCEDURE	404

Identifiers:

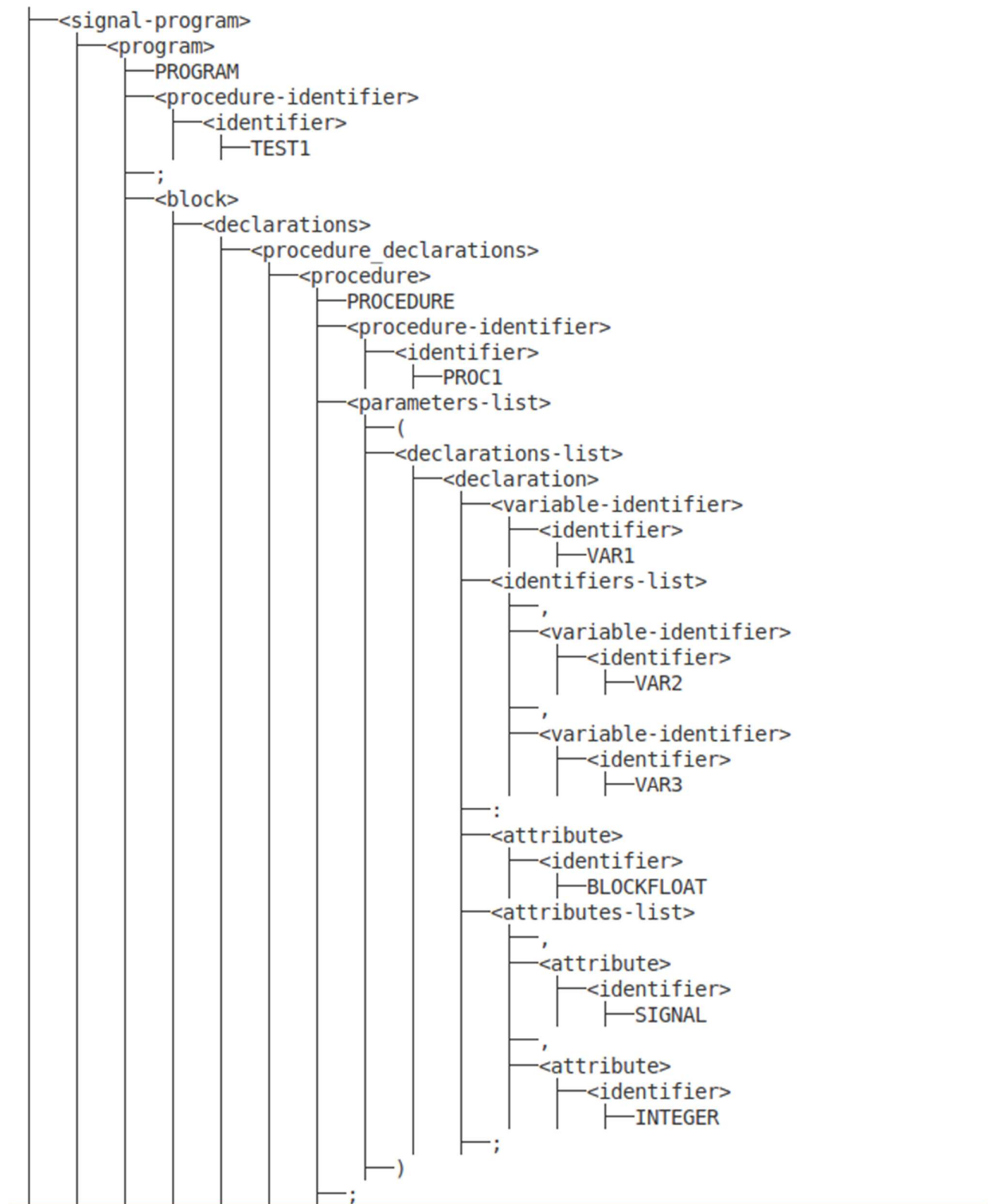
Identifier	Code
SIGNAL	1001
COMPLEX	1002
INTEGER	1003
FLOAT	1004
BLOCKFLOAT	1005
EXT	1006
TEST1	1007
PROC1	1008
VAR1	1009
VAR2	1010
VAR3	1011
PROC2	1012
PROC3	1013
PROC4	1014
VAR6	1015
VAR7	1016
VAR8	1017
VAR11	1018
VAR12	1019

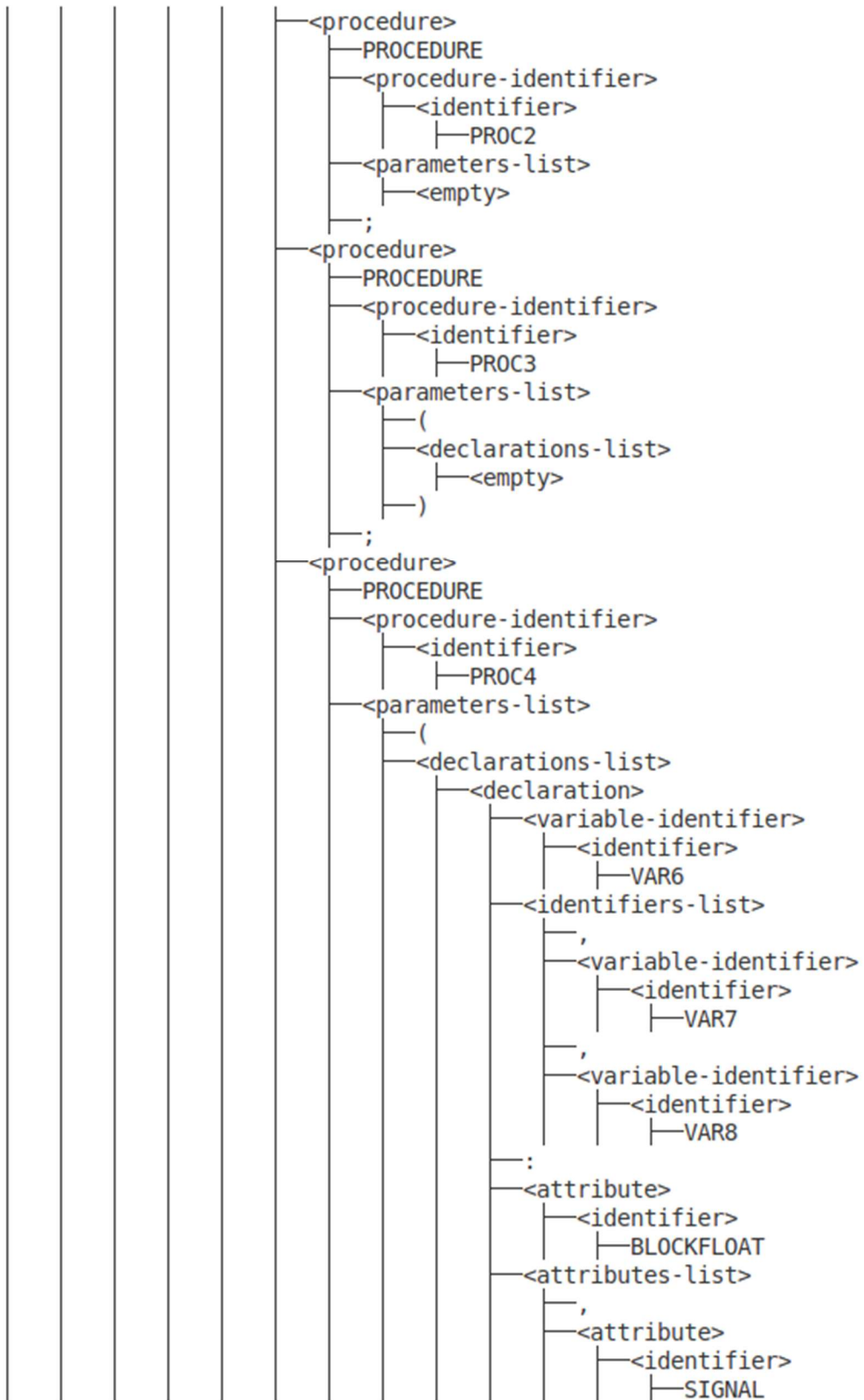
Delimiters:

Delimiter	Code
;	0
,	1
:	2
(3
)	4

Побудоване древо:

Tree:

Сформований рядок лексем:

```
• vlad@vlad-VirtualBox:~/kpi/opt/Parser$ ./parser trueTest2.txt
```

Lexem String:

Line	Column	Code	Lexem
1	2	401	PROGRAM
1	10	1007	TEST1
1	16	0	;
3	1	402	BEGIN
4	1	403	END
4	5	0	;

Informational tables:

Інформаційні таблиці:

Informational tables:

Keywords:

Identifier	Code
PROGRAM	401
BEGIN	402
END	403
PROCEDURE	404

Identifiers:

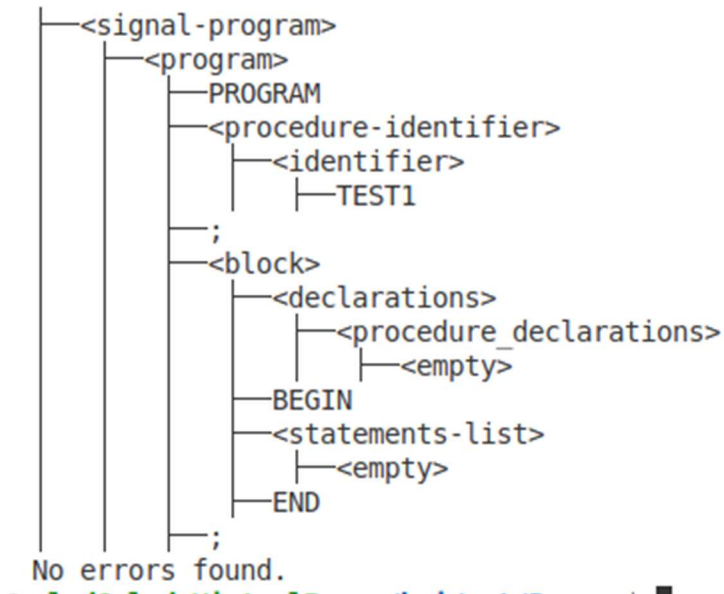
Identifier	Code
SIGNAL	1001
COMPLEX	1002
INTEGER	1003
FLOAT	1004
BLOCKFLOAT	1005
EXT	1006
TEST1	1007

Delimiters:

Delimiter	Code
;	0
,	1
:	2
(3
)	4

Дерево розбору:

Tree:

3. falseTest1.txt -- немає ';' після ім'я програми:

```
≡ falseTest1.txt
1  PROGRAM TEST1
2
3  BEGIN
4  END ;
5
6
```

Рядок Лексем:

Lexem String:

Line	Column	Code	Lexem
1	2	401	PROGRAM
1	10	1007	TEST1
3	1	402	BEGIN
4	1	403	END
4	5	0	;

Інформаційні таблиці:

Informational tables:

Keywords:

Identifier	Code
PROGRAM	401
BEGIN	402
END	403
PROCEDURE	404

Identifiers:

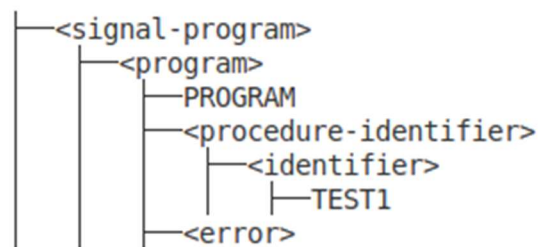
Identifier	Code
SIGNAL	1001
COMPLEX	1002
INTEGER	1003
FLOAT	1004
BLOCKFLOAT	1005
EXT	1006
TEST1	1007

Delimiters:

Delimiter	Code
;	0
,	1
:	2
(3
)	4

Дерево розбору:

Tree:

Parser: Error (Line 3, Column 1): Expected ';' after program identifier

Робота синтаксичного аналізатора завершилася коректно з виведенням повідомлення про допущену помилку. В дереві розбору на місці

очікуваного символу вставлений елемент <error>.

4. falseTest2.txt – не оголошена директива BEGIN

```
≡ falseTest2.txt
1  PROGRAM TEST1;
2
3
4  END ;
5
6  
```

Рядок лексем:

```
vlad@vlad-VirtualBox:~/kpi/opt/Parser$ ./parser falseTest2.txt
```

Lexem String:

Line	Column	Code	Lexem
1	2	401	PROGRAM
1	10	1007	TEST1
1	15	0	;
4	1	403	END
4	5	0	;

Інформаційні таблиці:

Informational tables:

Keywords:

Identifier	Code
PROGRAM	401
BEGIN	402
END	403
PROCEDURE	404

Identifiers:

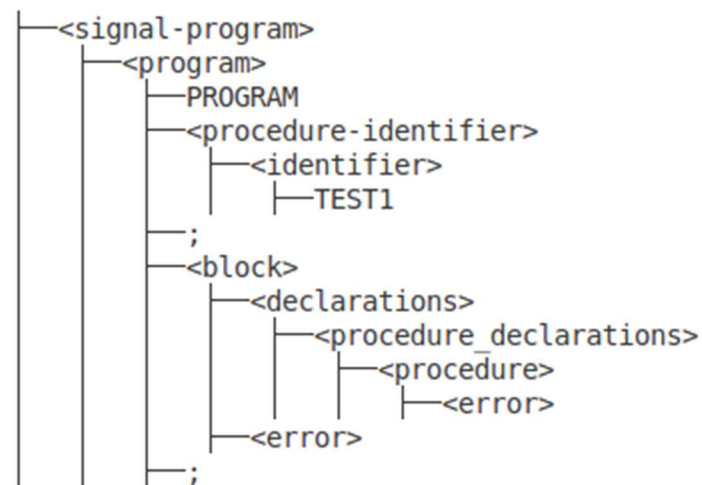
Identifier	Code
SIGNAL	1001
COMPLEX	1002
INTEGER	1003
FLOAT	1004
BLOCKFLOAT	1005
EXT	1006
TEST1	1007

Delimiters:

Delimiter	Code
;	0
,	1
:	2
(3
)	4

Дерево розбору:

Tree:

Parser: Error (Line 4, Column 1): Expected 'PROCEDURE' keyword

Parser: Error (Line 4, Column 1): Expected 'BEGIN' keyword

Повідомлення відповідає помилці.

5. falseTest3.txt – не оголошена директива END

```
≡ falseTest3.txt
1  PROGRAM TEST1 ;
2
3  PROCEDURE PROC1 (
4  );
5
6  BEGIN
7
```

Рядок лексем:

Lexem String:				
	Line	Column	Code	Lexem
	1	2	401	PROGRAM
	1	10	1007	TEST1
	1	16	0	;
	3	1	404	PROCEDURE
	3	11	1008	PROC1
	3	17	3	(
	4	1	4)
	4	2	0	;
	6	1	402	BEGIN

Інформаційні таблиці:

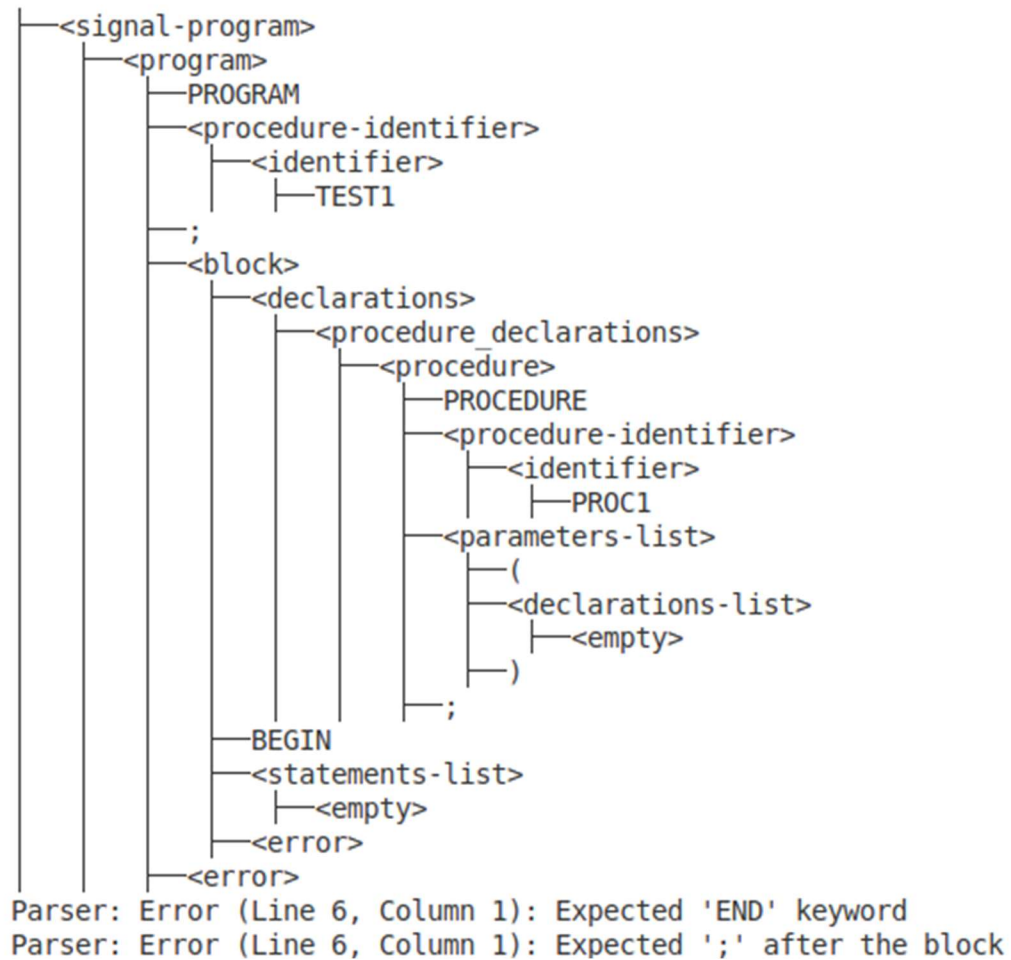
Keywords:	
Identifier	Code
PROGRAM	401
BEGIN	402
END	403
PROCEDURE	404

Identifiers:	
Identifier	Code
SIGNAL	1001
COMPLEX	1002
INTEGER	1003
FLOAT	1004
BLOCKFLOAT	1005
EXT	1006
TEST1	1007
PROC1	1008

Delimiters:	
Delimiter	Code
;	0
,	1
:	2
(3
)	4

Дерево розбору:

Tree:

Повідомлення про відсутність END

6. falseTest4 – ситуація коли оператор : не має операндів і присутня зайвий роздільник “;” після декларацій:

= 103010304.001

```
1  PROGRAM TEST1 ;
2
3  √ PROCEDURE PROC1 (
4  |   :
5  | );
6
7  ;
8  BEGIN
9  END ;
10
11
```

Рядок лексем:

Lexem String:			
Line	Column	Code	Lexem
1	2	401	PROGRAM
1	10	1007	TEST1
1	16	0	;
3	1	404	PROCEDURE
3	11	1008	PROC1
3	17	3	(
4	5	2	:
5	1	4)
5	2	0	;
7	1	0	;
8	1	402	BEGIN
9	1	403	END
9	5	0	;

Інформаційні таблиці:

Informational tables:

Keywords:

Identifier	Code
PROGRAM	401
BEGIN	402
END	403
PROCEDURE	404

Identifiers:

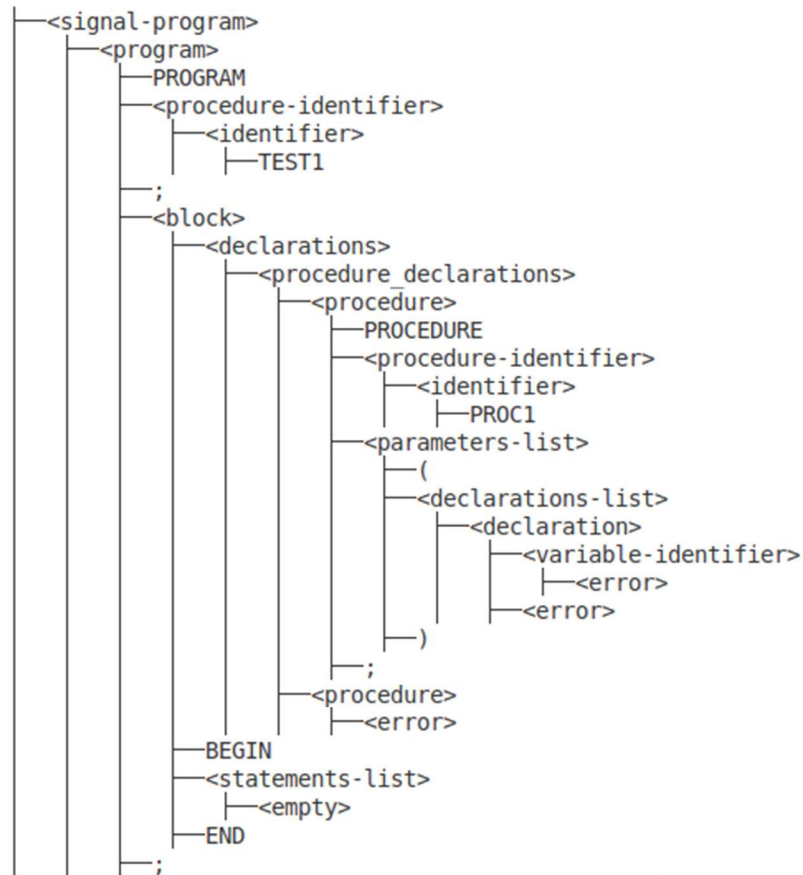
Identifier	Code
SIGNAL	1001
COMPLEX	1002
INTEGER	1003
FLOAT	1004
BLOCKFLOAT	1005
EXT	1006
TEST1	1007
PROC1	1008

Delimiters:

Delimiter	Code
;	0
,	1
:	2
(3
)	4

Дерево розбору:

Tree:

Parser: Error (Line 4, Column 5): Variable identifier is expected to be an identifier

Parser: Error (Line 5, Column 1): Expected ':' between variables identifiers and attributes

Parser: Error (Line 7, Column 1): Expected 'PROCEDURE' keyword

В результаті маємо повідомлення про відповідні помилки